

EDITURA GUNIVAS SRL, Calea Mădărașului nr. 131, Sector 1, București
Tel: 0211 52 08 91, 0211 52 12 34
E-mail: gunivas@libris.ro, gunivas@libris.ro

NOTĂ ASUPRA EDITURII

OVIDIU, Opera
Colecția "AETHRA"

OPERE

Ovidiu. *Metamorfoze*. Traducere de Ion Florescu. Revizuirea textului și note de Petru Cretia. București, Editura Academiei RPR, 1969.

Ovidiu. *Fantele*. Traducere de Ion Florescu și Traian Costă. Note de Ion Florescu și Traian Costă. București, Editura Academiei RPR, 1965.

Ovidiu. *Tristele*. – *Ponicele*. Traducere de Teodor Naum. București, Editura Academiei RPR, 1972.

Existențele note, puține de explicații amănunțite și bogate în referințe, care aparțin reputaților filologi Petru Cretia (*Metamorfoze*) și Traian Costă (*Fantele*) au fost reproduse fără modificări. Notele M.-V. Petrescu la *Tristele*, *Ameruri*, *Arta iubirii*, *Remediile iubirii* și *Cometice* au fost revizuite și completate de Dorin Onofrei. Pentru alcătuirea notelor la *Tristele* și *Ponicele* au fost folosite notele lui N. Lascu din ediția mai veche, revizuite și aduse la zi.

Cuștia numelor proprii diferă de la un traducător la altul, fiind astfel ca în unele aparțin unor dublete. În această ediție s-a optat pentru uniformizarea numelor proprii în conformitate cu cea din ediția de referință a lui I. Florescu și T. Costă (*Metamorfoze* și *Fantele*). În cazul în care un traducător a avut o eventuală modificare implicând structura ritmică a versurilor, în consecință s-a optat pentru o uniformizare a acestor nume proprii în conformitate cu cea din ediția de referință a lui I. Florescu și T. Costă.

- 9 Tmolus, munte în Lydia (Asia Mică), vestit pentru vinurile produse din strugurii culeși pe coastele lui.
- 10 Sicion, oraș aproape de Corint, vestit prin măslinile sale.
- 16-17 "Țara lui Philippus" este Macedonia. – Sextus Pompeius avea proprietăți în Macedonia, Sicilia și Campania.
- 42 Ovidiu vrea să spună că el este al lui Sextus Pompeius cu trup și suflet, ca și cum ar fi un sclav, chiar dacă nu s-au îndeplinit formalitățile solemne ale procedurii oficiale de cumpărare, conform dreptului roman.

XVI

- 5 Poetii pe care Ovidiu începe să-i enumere în versul acesta și în cele următoare sînt poeți din epoca lui August, cei mai mulți puțin importanți și ale căror opere s-au pierdut sau ni s-au păstrat în fragmente. Unora dintre ei Ovidiu le-a adresat câteva epistole anterioare.
- 6 Macer e numit *iliacul* (de la Iliion, un alt nume al Troiei) fiindcă scrisese o epopoe al cărei subiect îl constituiau evenimentele anterioare celor povestite în *Iliada*. Vezi și *Ponticele* II, X, 13-14 și nota.
- 7 Carus îl cîntase pe Heracle, ginerele Iunonei (se căsătorise cu zeița Hebe, fiica Iunonei), pe care zeița îl urmărise mai înainte cu ura ei.
- 16 *Trosminul*, titlul poemului lui Sabinus, este, probabil, și numele orașului menționat mai sus, *Ponticele* IV, IX, 79. *Calendarul*, altă operă a lui Sabinus, era, probabil, asemănătoare *Fastelor* lui Ovidiu.
- 17 Largus scrisese despre întemeierea orașului Patavium din Galia Cisalpină de către troianul Antenor.
- 20 Tuscus cîntase iubirea Filidei, fiica regelui Traciei, și a lui Demophon, fiul lui Tezeu.
- 29-30 Coturnii, încălțămînta actorilor tragici; socul, încălțămînta actorilor comici. Cu alte cuvinte, Turanius era tragiograf, iar Melissus a scris comedii.
- 34 Din poemul lui Gratius, *Cynegetica* (Despre vînătoare), s-au păstrat 541 de hexametri, parțial mutilați.
- 35 Naiadele, nimfe ale izvoarelor și ale riurilor; satirii, zeități secundare, îl însoțeau pe Bacchus.
- 41 Cotta Maximus, orator și poet, căruia Ovidiu i-a adresat *Ponticele* II, VIII; III, II și V.
- 43 Cotta Maximus era fiul mai mic al lui M. Valerius Messala Corvinus, adoptat de fratele mamei sale, Aurelius Cotta.

XVII

CUPRINS

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI	5
AMORURI	
CARTEA I-a	9
CARTEA a II-a	33
CARTEA a III-a	58
HEROIDE	
I. PENELOPE CĂTRE ULISE	85
II. BRISEIS CĂTRE AHILE	88
III. OENONE CĂTRE PARIS	92
VI. HYPSPYLE CĂTRE IASON	97
VII. DIDONA CĂTRE ENEAS	102
VIII. HERMIONE CĂTRE ORESTE	108
X. ARIADNE CĂTRE TEZEU	111
XII. MEDEEA CĂTRE IASON	116
XIII. LAODAMIA CĂTRE PROTESILAU	122
XIV. HYPERMNESTRA CĂTRE LYNCEU	127
XVIII. LEANDRU CĂTRE HERO	130
XIX. HERO CĂTRE LEANDRU	137
XX. ACONTIUS CĂTRE CYDIPPE	143
XXI. CYDIPPE CĂTRE ACONTIUS	150
ARTA IUBIRII	
CARTEA I-a	161
CARTEA a II-a	184
CARTEA a III-a	206
COSMETICE	229

REMEDIIILE IUBIRII.....	235
Respectiv METAMORFOZE și cărți	
CARTEA I-a	263
CARTEA a II-a	289
CARTEA a III-a	317
CARTEA a IV-a	341
CARTEA a V-a	367
CARTEA a VI-a	389
CARTEA a VII-a	413
CARTEA a VIII-a	441
CARTEA a IX-a	469
CARTEA a X-a	495
CARTEA a XI-a	519
CARTEA a XII-a	545
CARTEA a XIII-a	565
CARTEA a XIV-a	595
CARTEA a XV-a	623
FASTELE	
CARTEA I-a	653
CARTEA a II-a	677
CARTEA a III-a	706
CARTEA a IV-a	735
CARTEA a V-a	766
CARTEA a VI-a	790
TRISTELE	
CARTEA I-a	821
CARTEA a II-a	844
CARTEA a III-a	861
CARTEA a IV-a	885
CARTEA a V-a	906
PONTICELE	
CARTEA I-a	929
CARTEA a II-a	931
CARTEA a III-a	954
CARTEA a IV-a	977
CARTEA a V-a	999

NOTE

AMORURI	1031
HEROIDE	1037
ARTA IUBIRII	1042
COSMETICE	1048
REMEDIIILE IUBIRII	1049
METAMORFOZE	1051
FASTELE	1160
TRISTELE	1221
PONTICELE	1233

CARTEA I-a

EPIGRAMA

Noi, altădată cinci cărți, acum trei sîntem doară la număr;
Naso, acel ce ne-a scris, astfel a vrut să-arătăm.
Înlăturarea a două din noi, de cumva nu vă place,
Va ușura pe atît plictisitorul citit.

I

- Vream în măsuri avîntate să cînt vitejia și lupta
Cu grozăviile ei: se potriveau cu-al meu stih,
Ce-i peste tot de-o lungime; dar Cupido rîse de mine,
Pare-se, și-mi șterpeli, din cele șase,-un picior.
- 5 Cine, copil crud, ți-a dat oare-asupra poemelor drepturi?
Muzelor noi, ca poeți, nu ție, doară, slujim!
Ce-ar fi, să-mbrace Venera armura bălaiei Minerve,
Facla-ți s-o clatine-n schimb zeia Minerva în vînt?
- 10 Cine-ar voi-o pe Ceres stăpîna pe codrii de munte,
Grijă purtînd de ogor fata cu arc și săgeți?
Phoebus cu mîndrele-i plete-narmat cu o lance, iar Marte,
Lira aonă-nstrunînd, cui i-ar fi oare pe plac?
- Ai în puterea-ți, copile, destulă și-ntinsă domnie;
Oare de ce năzuiești după o alta acum?
- 15 Lumea e-ntreagă a ta? Heliconul și Tempe-de-asemeni?
Nu mai e oare stăpîn Phoebus pe lira lui chiar?
Doar așternusem întîiul meu vers, începîndu-mi poemul,
Iată-l venind pe Amor, strunele gata-a-mi opri.
- 20 Tinere neprihănite, copilă cu lungă cosită,
Nu pentru voi pregătesc lira-mi să cînte zglobiu.
Dar cum mă tot tînguiam, a sa tolbă dezleagă Copilul,
Scoate dintr-însa săgeți ce pentru mine erau;

Și mlădiosul său arc îndoind pe genunchiu-i puternic:

“Uite, poete, a spus, ce se cuvine să cînt!”

25 Nenorocitul de mine! săgeata-i ajunsese la țintă:

Flăcări încing al meu piept, pradă acum lui Amor.

Șase picioare începă-mi poemul, iar cinci să-l încheie;

Lupte, vă zic rămas bun! Stihului vostru, la fel!

Muză, cu verdele mirt încunună-ți plăvițele tîmple;

30 Numai pe unșp'e măsuri vei mlădia al meu cînt.

II

Cine-mi va spune de ce așternutul îmi pare-așa tare

Și-nvelitoarea defel nu-mi poate sta pe crivat?

Cum fără somn petrecut-am o noapte, cît fu ea de lungă,

Că, ostenite, mă dor oasele toate din trup!

35 Căci, socotesc, aș simți de m-ar fi încercat vreo iubire.

Ori vine și pe furiș zeul știut ca viclean?

Asta-i: în pieptu-mi pătruns-au săgețile lui nevăzute;

Cupido nu-mi mai dă pas; inima, crud, mi-o robi.

Mă voi lăsa? Ori luptînd înălța-voi mai mult pălălaia?

40 Am să mă las; mai ușor poartă povara cel blînd.

Am mai văzut eu tăciuni, vînturați cum se-aprinseseră iute

Și i-am văzut apoi stinși, cînd vînturarea-ncetă.

Bice mai multe primesc decît cei ce trag brazda de voie

Juncii ce nu vor dintii capul să-și plece la jug.

45 Pe-ntăritatul fugar domolești cu-o zăbală zimțată;

Frîul îl simte puțin cel ce-i deprins la război.

Aprig și mult mai sălbatic pe cei nesupuși chinuiește

Eros decît pe acei care primesc al lui jug.

Iată că-ți mărturisesc: eu sînt, Cupido, noua ta pradă:

50 Mîinile mele-ți întind, legilor tale supus.

E de prisos să mai lupt; cer iertare și pace, dar fală

Nu vei avea biruind un nearmat cu-al tău arc.

Prinde în părul tău mirt și columbele maică-ti-nhamă:

Marte îți va dărui carul ce ți-i potrivit.

55 Și prin mijlocul mulțimii slăvindu-ți în cîntec puterea,

Biruitor vei mîna albele-ți paseri din frîu.

Vin după carul tău prinșii: cîpile cu tineri alături;

Iată alaiul măreț ce te-o-nsoți în triumf.

Prada-ți din urmă, și eu te-oi urma cu-a mea proaspătă rană,

60 Și cu robitul meu gînd lanțul cel nou voi purta.

Neprihănirea va merge cu mîinile-n spate legate,

Apoi Sfiala și tot ce împotriva ta stă.

Teamă la toți le va fi și poporul striga-va puternic:

“Io! triumfă!-ntinzînd brațele lor către car.

65 Te-or însoți Mîngîierea, și Patima, și Rătăcirea;

Sînt nelipsiții tăi soți și urmăresc ai tăi pași.

Ei sînt ostașii cu care supui și pe zei, și pe oameni;

Fără al lor ajutor, neputiincios ai fi tu.

Mîndră de tine, din cer a ta mamă va bate din palme,

70 Peste-al ei fiu răspîndind, de pe Olymp, trandafiri

Tu, mărgărite avea-vei pe-aripe, și-n păr mărgărite,

Straiul în aur muiat, roți aurite la car.

Inimi o mie atunci, după cît te cunosc, vei aprinde,

Și-n a ta cale atunci răni o mulțime-ai să faci.

75 Nu pot avea, chiar să vrei tu, odihnă săgețile tale;

Chiar și-n adîncuri de mări ard ale tale văpăi.

Bachus la fel arăta cînd supuse a Gangelui țară;

De zburătoare ești tras, tigrii avu el la car.

Iară acuma că fac din slăvitu-ți alai și eu parte,

80 Pleacă spre mine al tău sprijin de biruitor.

Vezi cum se poartă și Cezar, cu tine-nrudit, în izbîndă:

Mîna-i cu care-a învins îi ocrotește pe-nvinși.

III

Dreaptă mi-e ruga: copila ce inima mea stăpînește

Să mă iubească ori eu dragă de-a pururi s-o am.

85 O! e prea mult ce doresc: s-o iubesc să-mi îngăduie doară.

De mi-ar putea împlini zîna Cytherei ce-o rog!

- Nu-ndepărta pe cel care se leagă ani mulți să-ți slujească
 Și-a lui iubire ar ști să ți-o păstreze-ndelung.
 Dacă în neamul meu n-am să mă laud cu nume vestite,
 90 Dacă întiiu-mi strămoș n-a fost decât cavaler,
 Dacă nu-mi fac pe moșie aratul cu prea multe pluguri
 Și-mi sînt părinții-amîndoi în cheltuieli chibzuiți;
 Phoebus de mine vorbească-ți, cu cele-ale lui nouă soațe,
 Zeul ce vița sădi, Eros, ce ție m-a dat,
 95 Nestrămutata-mi credință și viața mea fără prihană,
 Nevinovatul meu duh, roșul sfielii-n obraji.
 Nu-mi plac o mie de mîndre și inima nu mi se schimbă,
 Tu numai, dacă te-ncrezi, dragă pe veci ai să-mi fii!
 Anii ce Parcele-mi ție de-ar fi dat să-i petrec lingă tine
 100 Și mai-nainte ca tu să mi te plîngi, eu să mor!
 Lasă pe strunele mele mereu să plutească-al tău farmec,
 Cîntul ce va răsuna vrednic de tine va fi!
 Io, de coarneau ei înfricată, prin cînturi trăiește,
 Tot așa Leda ce-a fost ademenită de Zevs,
 105 Și Europa, de dînsul ca taur purtată pe mare,
 Cînd cu-a' ei mîini feciorești largile-i coarne ținea.
 Și noi vom fi împreună cîntați pretutindeni pe lume
 Și totdeauna-mi va fi numele-alături de-al tău.

IV

- Soțul tău merge-astăseară la același ospăț ca și mine:
 110 Ah! Astă cină de-ar fi cea de pe urmă a lui!
 Numai cu ochii de oașpe privi-voi iubita mea, dară!
 Și-altul va fi legiuit să se atingă de ea?
 Tu, la picioarele lui stînd întinsă,-al său piept încălzi-vei?
 Mîna lui, cînd va voi, ți-o va petrece pe gît?
 115 Și te mai miri că frumoasa copilă-a lui Atrax, la masă,
 A-ntăritat la rezel neamul cu trup îndoit?
 Nu am picioare de cal și nici casa nu-mi este prin codri,
 Dară cu greu am să pot mîinile să-mi stăpînesc!

- Află dar ce-ai de făcut și cuvintele vezi să nu-mi zboare
 120 Pe-a' lui Eurus aripi sau pe-a' lui Notus cel blînd.
 Vino-nainte de soț; ce vom face eu nu știu anume.
 Dacă-naintea lui vii: totuși întii vino tu.
 Cînd o să vie la masă și tu cu sfială vei merge
 Să te așezi lingă el, calcă-mă-ncet pe picior.
 125 Vezi nu mă pierde din ochi, al privirii grai mut și al feței
 Prinde și-ntoarce la fel semnele toate ce-ți fac.
 Nu eu, sprîncenele mele avea-vor un grai fără vorbe;
 Cu-a' mele degete chiar îți voi vorbi, sau cu vin!
 Dacă prin gînd îți va trece-amintirea plăcerilor noastre,
 130 Mîna-ți atingă ușortrandafirii-ți obraji.
 Ori dacă ai împotriva-mi să faci vreo ascunsă muștrare,
 Dalba ta mîna să-ți treci peste ureche ușor.
 Cînd prin cuvinte sau fapte-ți voi face pe voie, pe deget,
 Draga mea stea, să-nvîrtești jur-împrejur un inel.
 135 Masa cu mîna s-atingi, cum ating credincioșii altarul, -
 Cînd multe rele, pe drept, soțului tău vei dori.
 Vin cînd îți toarnă, mă crede, să-i spui să bea singur dintr-însul,
 Apoi, chemîndu-l pe sclav, cere-i din vinul ce vrei.
 Cupa-napoi de-o vei da, eu din mîna-i voi lua-o întiul
 140 Și pe-aceea parte-am să beau, pe care tu ai băut.
 Din întîmplare de-ți dă o mîncare din care gustase,
 Înapoiază-i pe loc felul de el început.
 Nu-ngădui să te prindă de umeri cu brațele sale,
 Nu-ți lăsa gîngășul cap pe-asprul lui piept aplecat.
 145 Ale lui degete nu le lăsa al tău piept să-l atingă,
 De-mbrățișările lui să te ferești mai ales!
 De vei primi sărutări, voi da dragostea noastră pe față
 "Sînt ale mele!"-am să strig, mîna în pieptu-i punînd,
 Totuși pe-acestea le vād: ce se-ascunde sub fața de masă,
 150 Ceea ce nu pot să vād mă chinuiește mai mult.
 Deci, de-ale lui să-n-apropii nici coapsa, nici pulpele tale,
 Nici piciorușu-ți gîngăș de grosolanu-i picior.
 Vai! de-așa multe mă tem, că și eu așa multe-îndrăznit-am,

Gîndul la ce-am făcut eu mă necăjește nespus.
 155 Și noi știurăm adesea grăbi mult dorita plăcere,
 Pe sub veșminte stîrnind clipele dulcii iubiri.
 Tu însă nu face-așa; ca să-mi iasă din cap bănuiala,
 Ia de pe umerii tăi tainuitoarea manta.
 Fă-l pe bărbat să tot bea; la îndemn sărutări să lipsească
 160 Și, pe cînd bea, pe furiș, toarnă-i mereu vin curat.
 Cînd va zăcea afundat în adîncul lui somn de beție,
 Împrejurare și loc sfat potrivit ne vor da.
 Cînd te-i scula ca să pleci și noi toți ne-om scula după tine,
 Adu-ți aminte atunci ca printre oaspeți să mergi;
 165 Mă vei vedea prin mulțime sau eu te-oi zări mai-nainte:
 Cată atuncea cît poți tot lîngă mine să fii.
 Vai! numai cîteva ceasuri îți vor folosi aste sfaturi:
 Noaptea cu greul ei vâl, totuși, ne va despărți:
 Mi te va-nchide bărbatul, iar eu, în mîhnire și lacrimi,
 170 La nemiloasele porți te-oi aștepta pînă-n zori!
 Îți va fura sărutări și, curînd, nu vor fi doar săruturi,
 Ceea-ce-mi dai pe furiș, ca al său drept țî-o răpi.
 Dă-i însă fără să vrei, ca și cum te-ar sili, vei putea-o;
 Tu să fii mută atunci, Venus zgîrcită cu el.
 175 Dacă-mi fac zerii pe voie, el nu va avea vreo plăcere;
 Cît despre tine, te cred, știu că nimic n-ai să simți.
 Dar orice sorți de izbîndă avea-voi în noaptea aceasta,
 Miine, cu glas liniștit, spune-mi că n-a fost nimic.

V

Ziua trecuse de-amiază, căldură era arzătoare;
 180 Mă aruncasem pe pat, trupul să-mi mai odihnesc,
 Întredeschise ferestre cerneau ale soarelui raze,
 Ce-n încăperi luminau ca prin frunziș în păduri,
 Ori cum se-arată-n luciri de amurg la apusul de soare,
 Ori cînd o noapte trecînd, n-a mijit încă de zi;
 185 O licărire de taină plăcută sfioaselor fete,

Care într-însa găsesc liniștitor adăpost.
 Iată că intră Corina cu-ușoara-i tunică sumeasă,
 Părul în două-mpărțit flutură pe-albu-i grumaz:
 Semiramida! frumoasa, la fel veni-n noaptea de nuntă,
 190 Astfel Lais își primea nenumărații iubțiți.
 O dezbrăcai de tunica de pînză destul de subțire;
 Totuși Corina lupta să se ascundă sub ea.
 Dar se lupta-n așa fel, ca să fie la urmă învinsă
 Și, în curînd, se lăsă fără părere de rău.
 195 Cînd răsări dintre vâluri în fața privirilor mele,
 N-aveai, pe tot trupul ei, unde să afli curus.
 Ce mi-a fost dat să privesc și s-ating, o! ce umeri, ce brațe!
 Pieptul așa de frumos parc-aștepta mîngîierii!
 Pîntecul neted, întins sub a sînilor plină-arcuire,
 200 Mijlocul încîntător, coapsele ei tinerești!
 Ce să le-nșir eu în parte, că toate erau o minune!
 Fermecătorul ei trup l-apropiai de al meu.
 Să povestesc ce-a urmat? Obosiți, ne-ndemnam la odihnă.
 O! dacă și-alte amiezi mi le-aș petrece la fel!

VI

205 Năpăstuite portar! cu așa grele fiare pe tine,
 Mișcă încet învîrtind apriga ușă-n țîțini!
 Nu te rog lucru prea mare: o trecere mică deschide-mi,
 Doar cît să-mi pot strecura trupul prin ea curmeziș.
 Mi-a subțiat îndeajuns o iubire-ndelungă mijlocul,
 210 Mîini și picioare la fel, ca să pot trece ușor!
 Ea m-a-nvățat, binișor, cum să mă furișez printre paznici,
 Tot ea îndreaptă-ai mei pași, ca fără piedici s-ajung.
 Noaptea cu-a' ei năluciri ce de spaime-mi făcea altădată!
 Și mă miram cînd la drum alții prin beznă porneau.
 215 Cupido cu drăgălașa lui mumă îmi riseră-n față;
 El la ureche-mi șopti: "Fi-vei și tu un viteaz!"
 Dragostea fără zăbavă veni; de nălucile nopții

- Nu mă mai sperii acum nici de-ale spadei loviri.
 Numai de tine, portare, mă tem, aş dori să te-nduplec;
 220 Porţi doar un fulger în mâini ce m-ar putea nimici.
 Uite, (dă uşa de zid şi priveşte!) cum stropii de lacrimi
 Ce-mi picură din ochi au umezit al ei prag!
 Ştii, la stăpînă-ta eu cum am pus cuvînt bun altădată,
 Cînd peste umerii goi vergi te-aşteptai să primeşti?
 225 Rugile mele-aşadară putură cîndva să-ţi ajute,
 Om fără suflet, şi-acum tu cu nimic nu m-ajută?
 Binele-ntoarce-mi; prilejul îl ai să-mi plăteşti după voie;
 Orele nopţii grăbesc, trage zăvoru-napoi.
 Trage-l: şi fie ca fapta-ţi să te uşureze de lanţuri,
 230 De-ndelungatul tău chin, de-apa amarei robii!
 Nu-mi ascultî ruga, portare, cu inima tare ca fierul!
 Uşa ta grea de stejar înţepenită-a rămas.
 Porţile-nchise stau strajă cetăţilor împresurate:
 Cînd însă-n pace-nfloresc, de-arme de ce te mai temi?
 235 Ce-ai face unui duşman, dacă pe-ndrăgostit dai afară?
 Orele nopţii grăbesc: trage zăvorul-napoi!
 Nu-nconjurat de ostaşii cu lănci şi cu scuturi m-apropii:
 Singur aş fi, dară, crud, Eros alături îmi stă!
 Cît despre el, să tot vreau, că nu-l pot alunga de la mine;
 240 Ci de-al meu trup mai curînd să mă despart s-ar putea.
 Am, dar, iubirea, o leacă de vin ce-mi zvîcneşte la tîmple
 Şi coroniţa căzînd din miresmatul meu păr.
 Cui de-aşa arme i-e teamă? Şi cine nu stă să le-nfrunte?
 Orele nopţii grăbesc: trage zăvoru-napoi!
 245 Lenea din tine-i de vină, ori somnul potrivit iubirii,
 Vorba de nu mi-o ascultî, şi o laşi dusă de vînt?
 Îmi amintesc – mai demult, cînd voiam să m-ascund eu de tine –
 Noaptea, sub stele veghind, mi te-arătai necurmat.
 Poate prietena ta se-odihneşte acuma cu tine.
 250 Soarta ta cît ar fi, vai! mai de rîvnit ca a mea!
 Grele cătuşe, de-i astfel, să treceţi la mîinile mele!
 Orele nopţii grăbesc: trage-napoi de zăvor!

- E o părere? Întoarsă-n ţiţină nu scîrţîie uşa?
 Nu s-a urnit? Şi nu ea cu-asprul ei glas m-a chemat?
 255 E o părere: un vînt mai puternic în uşă bătuse,
 Luînd pe-aripile lui, vai! ale mele nădejdi.
 Dacă ţii minte, Boreu, pe Oritia cum ai răpit-o,
 Vin cu suflarea-ţi aici, jos uşa surdă să dai!
 Peste oraş e tăcere, de boabe de rouă stropite
 260 Orele nopţii grăbesc: trage zăvoru-napoi!
 Haide! ori mai fără preget, eu însumi cu fierul şi facla,
 Am să dărîm şi s-aprind casa-ţi trufaşă acum.
 Dragostea, vinul şi noaptea nimic înţelept nu te-nvaţă:
 Noaptea nu-i nimeni sfios, îndrăgostitu-i viteaz.
 265 Am irosit orice mijloc, nimic n-a putut să te mişte:
 Ameninţare ori rugî, om decît uşa mai surd!
 Nu se cădea să fii paznic la pragul frumoasei stăpîne;
 Vrednic erai să veghezi la o-nchisoare de hoţi!
 Al dimineţii Luceafăr se urcă pe bolta-ngheţată,
 270 Pe muncitorii sărmani glas de cocoş i-a trezit.
 Şi tu, cunună desprinsă de pe răvăşitele-mi plete,
 Pînă în zori ai să zaci pe acest prag ne-ndurat.
 Mîine, în ochii iubitei cînd te-i arăta-n faptul zilei,
 Mărturisi-vei cît timp nefericit petrecui.
 275 Ţie, portare, adio! şi uşă înfiptă-n ţiţîne,
 Mai înrobită decît robul de care ascultaţi!

VII

- Pune-mi cătuşe la mîini, (se cuvîne în lanţuri să fie),
 De-mi eşti prieten, acum, că-a mea turbare-a trecut.
 Că-nfuriat ridicai, vezi tu, braţul asupra iubitei;
 280 Plînge copila ce eu în nebunia-mi rănii.
 Aş fi putut să lovesc în părinţii mei scumpi, vai! atuncea
 Şi, în mînia mea, chiar zeii din cer să nu-i cruţ.
 Ajax, avînd pe-al său scut şapte piei, într-a sa rătăcire,
 N-a omorît în plin cîmp turmele de la păşuni?

- 285 Și răzbunînd pe-al său tată cu sîngele mamei, Oreste
N-a cutezat a-nfrunta zînele ce-l prigoneau?
N-am putut oare și eu răvăși a iubitei cosite?
Părul ei nerînduit farmecul nu i-a scăzut:
Ci-i mai frumoasă, precum, ni se spune, era Scheneida
- 290 Cînd pe Menal urmărea fiare cu arcul în miini.
Plîne la fel Ariadna, cînd vîntul, cu pînzele navei,
Luă și-acel strîmb jurămînt ce i-l făcuse Tezeu.
Astfel, cinstită Minervă, căzuse în templu-ți Casandra,
Fără să fie-al ei păr de cordeluțe legat.
- 295 Cine, în locu-i, "Nebune!" nu mi-ar fi strigat, ori "Barbare"?
Ea nici o vorbă n-a scos, teama răpise-al ei grai.
Dară tăcute muștrări am citit pe-a ei față plecată,
Ochii ei plînși mă-osîndeau, buzele-i strînse, la fel.
Bratele aș fi voit de pe umeri să-mi fie desprinse,
- 300 Să mă lipsesc mai curînd de-orîșice parte din trup.
Nesăbuitele mele puteri s-au întors împotrivă-mi
Și de-a mea vlagă am fost eu, cel mai mult, pedepsit.
Ce am nevoie de voi, slujitoare-ale negrelor patimi?
Miini pîngărite, primiți lanțuri ce vi se cuvîn.
- 305 Cum? De loveam din quirîți, chiar pe cel mai din urmă, pedeapsă
N-aș fi primit? Și am drept contra iubitei mai mult?
Cele mai rele-amintiri ne-a lăsat de-a lui fapte Tidide:
El o zeiță-a rănit, eu a lui pildă urmai.
Prea vinovat însă nu-i; eu pe-aceea de care spusesem
- 310 Că mi-este dragă lovii; el cu-o dușmancă-a fost crud.
Mergi dară biruitor de-ți serbează orbește triumful,
Lauri îți prinde în păr și mulțumește lui Zevs.
Iară pe urmele carului tău să tot strige mulțimea:
"Slavă acestui viteaz care-o copilă a-nfrînt!"
- 315 Prinsa ta meargă-nainte, cu părul pe spate, mîhnită,
Albă de sus pînă jos, dar zgîriată-n obraji.
Gura-mi mai bine semnam pe-a ei buze și urmă de dinte
Ca dezmiardare pe gît să i se vadă lăsam.
Dacă-n sfîrșit ca șuvoiul năvalnic mă dezlătuisem

- 320 Și dacă oarbeii minii pradă fusesem atunci,
N-a fost de-ajuns că-ngrozisem prin strigăte biata copilă
Și c-am rostit tunător sute de-amenințări!
Sau că i-am smuls pîn-la mijloc tunica ei, fără rușine?
Brațul să mi-l fi oprit la cingătoare! Dar nu!
- 325 Mă-nverșunai să-i apuc și șuvițele ei de pe frunte,
Pe-ai ei obraji de copil semne de unghii să fac.
Sta uluită-nainte-mi, pe chip fără pic de roșeață,
Albă ca marmura cînd dalta o taie din munți.
Ca amortită-o-văzui, era toată cuprinsă de tremur,
- 330 Cum sub o boare de vînt freamătă frunza la plopi,
Cum de zefirul molatic tresaltă subțirele trestii
Ori și-ncrețește un lac fața sub calde adieri.
Prinseră-a-i curge pe-obraji îndelung contenitele lacrimi,
Cum din omătul topit apa se scurge șuvoi.
- 335 Numai atunci începui să-nțeleg ce mult rău îi făcusem:
Picuri din sîngele meu, parcă din ochi îi curgeau.
M-am aruncat de trei ori la picioarele ei să mă ierte;
Ea de trei ori depărta miinile ce o-ngrozeau.
Haide! i-am zis, te răzbună, (durerea-ți va fi micșorată);
- 340 Unghiile tale acum să mi se-nfingă-n obraji;
Nu vreau să-mi cruți tu nici ochii; nici pletele mele, iubito,
Și pentru slabele-ți miini fie-ți mînia-ajutor.
Ori ca să ștergi orice urme a' fărădelegilor mele,
Părul ce ți-am răvășit fă-ți-l frumos cum a fost!

VIII

- 345 Este-o bătrînă (voi care-ți dori să știți ce-i o pohoată,
Să m-ascultați!), o cunosc: Dipsa e numele ei.
Numele-i dă meșteșugul: căci maica lui Memnon, arapul,
Din profiriul ei car, trează nicicînd n-o văzu.
Cîte sînt magice taine și farmece-n Colchos – le știe;
- 350 Ape năvalnice-a-ntors cu-a' ei puteri spre izvor.
Știe ce pot orice ierburi și inul cu firele sale